ÁRA 40 LEJ
Kolozsvár,
1945 junius 16.
Szombat

**Holnapi vasárnapi számunkban kezdjük el Asztalos István háborus feljegyzéseinek közlését**

VILÁGOSSÁG

II. ÉVFOLYAM | A ROMANIAI MAGYAR NÉP LAPJA | 140. SZÁM

# A kisiparos mesterek országos kongresszusán Luka László és Gheorghiu-Dej

## összefogásra szólitottak fel minden termelő erőt az üzérkedés ellen

BUKAREST, junius 15. A kisiparosság valóságos seregszemléjének jellegét öltötte az ország haladószellemü mesterembereinek első szabad találkozója, a kisiparosság széleskörü szevezkedését kialakitó kongresszus, amely most nyilt meg Bukarestben.

A kongresszuson résztvett Luka László, az ODA főtitkára és Gheorghiu-Dej közlekedésügyi miniszter is, valamint felvonult a bolgár kisiparos mesterek küldöttsége, élén Stereff szövetségi elnökkel.

A kisiparos mesterek országos szervező bizottságának elnökévé Rădulescu Barbut választották, aki megnyitó beszédében hangoztatta, hogy a mesteremberek harca közös a Groza Péter kormánya köré tömörült haladó szellemü erők harcával. A bolgár küldöttség elnöke szólott ezután. Ismertette a bolgár kisiparos mesterek szövetségének harcos multját. Stereff elnök azt a reményét fejezte ki, a Duna megszünik gát és akadály lenni a két nép között s a két ország dolgozói erős hidat épitenek ki ezen a közös sors-folyón.

### Nagyszerü távlatok nyilnak

Gogoff bolgár kiküldött közölte, hogy Bulgáriában a felszabaditás óta 360 termelési szövetkezet alakult és örvedetesen szaporodnak az elosztó szövetkezetek is. A bolgár mesteremberek szövetkezeti szervező mozgalma nagyszerü távlatokat nyit a kollektiv fejlődés és jólét megteremtésére, s egyszersmind kiküszöböli az osztályellentéteket is a munkaadó és az alkalmazott között.

Az erdélyi mesteremberek nevében Schwartz Lajos szólott, hangoztatván, hogy ezen a munkaterületen is testvérkezet kell nyujtani és szilárdan össze kell fogni Groza Péter demokratikus kormányának támogatására.

Bădăceanu közmunkaügyi miniszter örömmel üdvözölte a kongresszust, amely nagy tömegeivel bekapcsolódik a dolgozók népi mozgalmába.

Ezután Luka László emelkedett szólásra. Visszapillantást vetett azokra az aljas törekvésekre, melyek a kétkézi dolgozók munkaterületén éket akarták verni a dolgozó munkaadó és a dolgozó munkás közé.

— A henye haszonélvezők — mondotta a többi között — a németekkel cimborálva megfosztották az országot elsőrendü nyersanyagaitól, szétzilálták gazdasági életünket s leszegényitették az országot, a népet, a mesterembereket. Ezek a bomlasztó haszonélvezők még nem tüntek el véglegesen. Itt is, ott is jelen vannak még és megkisérlik gazdasági szabotálással dönteni nyomoruságba a nagy néptömegeket. **Meg kell semmisiteni ezeket a szabotálókat a kormány inditotta nagy gazdasági kampány keretében. E téren nagy feladat vár a kisiparosokra. A mesteremberek szakszervezeti tömörülésekkel, szövetkezeti szervezkedéssel jelentős erőre tehetnek szert és tevékeny részt vállalhatnak az ország ujjáépitésében.**

— Természetesen — mondotta a továbbiakban Luka László — bizonyos „urak" nem látják szivesen a munkások, a kisiparosok és a földmüvesek szervezkedését, mint ahogyan nem látják jószemmel azt sem, hogy Románia megszünt zsandár lenni a Szovjetunió határain, hiszen a néptömegeknek ez az állandó szervezkedése a demokratikus erők folytonos gyarapodását és nagy tömörülését jelenti. **A kisiparosok végre megtalálták a helyes utat. Nemzetiségre, nemre és fajra való különbség nélkül kiépitik szakszervezeti életüket és széttörhetetlen egységet alkotnak a szervezett munkássággal, az értelmiségiekkel és a földmüvesekkel a nagy szociális haladás utján.**

— Közös erővel kell küzdenünk azok ellen, akik ismét gazdasági katasztrófába akarják taszitani az országot. **Erőteljesen gátat kell vetni az üzérkedés, az áremelkedés, a kiszipolyozó törekvések folyamata elé.** Az üzérkedők arra ösztönözték a kisiparosokat, hogy fekete árakon vásároljanak nyersanyagokat és fekete áron adják tovább a kész árut is. Ezek az üzelmek élesen ellenkeznek a kisiparosság érdekeivel. Mindenki tudja, hogy a kiskereskedő és a kisiparos számára a nyereség csak látszatnyereséget jelent, mert a nagy hasznot a spekuláns vágja zsebre.

**Egyedül a szövetkezés utja jelent menekvést**

— Az ország ujabb infláció szélére sodródik — hangsulyozta Luka László — a pénz teljesen elértéktelenedik s a kisiparosnak nem jut majd ki más, mint a szegénység, az éhség és családjának szétszóratása, **ha munkás, kisiparos és kiskereskedő, a termelő munka valamennyi embere nem fog össze becsületesen a spekuláció letörésére.** Senki se várja a másiktól a kezdeményezést. A kisiparosok a multban egyéni harcokat folytattak s csak eszközök voltak, akár a földmüvesek azoknak a pártoknak a kezében, melyek a nagytőkét szolgálták. Álljon önök előtt a bolgár mesteremberek példája, akik termelő szövetkezetekbe tömörülnek, anyagelosztó szövetkezeteket alakitanak s ezeken keresztül az árak olcsóbbodását és az életszinvonal javitását teszik lehetővé az egész néptömeg, az egész dolgozó társadalom javára. Egyedül a szövetkezés utja vezethet a kisiparosság megmentéséhez.

A kongresszuson felszólalt Gheorghiu-Dej közlekedésügyi miniszter is, akit — miként Luka Lászlót — óriási lelkesedéssel és tapsviharral üdvözölt a termet zsufolásig betöltő közönség. A miniszter bevezető szavaiban rámutatott a március 6-ig kormányon volt reakció szétverésének jelentőségére, mely a népi erők győzelme volt, majd ismertette a háromhónapi megfeszitett kormánymunka eredményeit, **különösen kiemelve ezek közül a Moszkvával létrejött kereskedelmi és gazdasági egyezmény jelentőségét.**

— Ez az egyezmény — mondotta a többi között Gheorghiu-Dej — valamennyi termelő erőt egyformán munkába állit. **A gazdasági egyezmény az összes munkakategóriák részére lehetőséget nyujt a termelés fokozására s természeti kincseinknek feltárására és az egész ország és az egész nép javára történő értékesitésére.**

— Gazdasági kapcsolataink történetében — hangsulyozta a miniszter — **első eset, hogy a mi kis államunk, ez az országocska, alig lábolván ki a háboruból, máris ilyen nagyjelentőségü gazdasági egyezményt hozhatott létre.** Büszkék lehetünk arra, hogy az **elsők vagyunk azok között az országok között, akik mindjárt a háboru befejezése után ilyen egyezmények megkötésével keresik az ujjáépités utját.**

### A nép előre forditsa tekintetét!

— A Szovjetunió politikai vezetői, a szovjet gazdasági szakemberek és a tudományos tényezők ismerik teljesitőképességeinket s nagy rokonszenvvel fordulnak felénk. Ez a tény nagymértékben megkönnyitette Groza Péter kormányának e rendkivül kedvező feltételü egyezménynek a megkötésére irányuló munkáját. Ez az egyezmény **gyakorlati végrehajtásában sulyos csapást mér a feketepiacra és halálos csapással sujt mindazokra, akik megkisérlik a gazdasági tönk szélére sodorni országunkat.**

— Ezek az elemek még elég erősek, **különösen külföldi gazdasági és politikai kapcsolataik és tapasztalataik révén.** Ezek megkisérlik nem csak a hamis hirverést, nemcsak a hazug állatást, hanem azt is, hogy népünk tekintetét visszaforditsák, mindig csak vissza, **nehogy előre lásson és tovább haladjon előre, mindig csak előre.** (Percekig tartó viharos taps. Kiáltások.) Ezek a **kormány kebelében itt-ott felmerülő éppen a gazdasági kérdések megoldásával kapcsolatos nézeteltérésekre számitgatnak s számitásba veszik a nagy szövetségeseink között esetleg felmerülő ellentéteket is. Nos, ezek az illuziók végül is végzetessé válnak táplálóik számára, mert a dolgozó néptömegek nem számitgatásokra épitik jövőjüket, hanem a nyers valóságokra.** A népnek ezt a lendületes erejét képviseli a széles alapokra helyezett demokratikus kormány is, és a nép és kormánya majd **a valóságra ébreszti ezeket a bolond mesterkedőket is.** (Hosszas taps. Lelkes kiáltások.)

Szólott a miniszter végül azokhoz is, akik még együttéreznek **Maniuval** és **Bratianuval.** Hangsulyozta, hogy ezek a reakcióra és az antiszociális bünökre uszitottak s **cselekedetek éppoly sulyosak, mint az országot szerencsétlenségbe döntő Antonescué voltak.**

Beszédét a kisiparosokhoz intézett buzditó szavakkal fejezte be és a szövetkezeti mozgalom jelentőségét hangsulyozta a szervezési feladatok megjelölésénél.

*NYILT LEVÉL V. L. VÁROSI TISZTVISELŐHÖZ ÉS A HOZZÁ HASONLÓAN GONDOLKOZÓKHOZ*

Asszonyom, ne haragudjék, hogy neve kezdőbetüit és az Ön esetét felhasználom egy olyan témának a megvilágitásához, amely sajnos, igen befészkelte magát az egyszerü, sokszor egészen jóindulatu emberek koponyájába is.

A probléma, amelyet Ön ekként fejezett ki, hogy „Hitler csak félmunkát végzett", nem elszigetelt, s minden bizonnyal nem is az Ön agyának szüleménye! Ez a fasizmus, a hitlerizmus hagyatéka, amely ott kavarog igen sok polgár gondolkodásában.

Mi a magyarázata ennek? Egyrészt az, hogy a kispolgár a politikai kérdések nagy tömegét nem átfogóan egészében vizsgálja, hanem részleteket, s töredékeket figyel meg csupán, s ezen át általánosit. Másrészt a fasizmus évtizedes propagandájának következménye, amely ugy felszivódott akarva és akaratlanul sokaknak a koponyájába, miként a folyadék az itatósba.

Ön és társai nem a fasizmus pusztitásának tartják a mai sulyos állapotokat, a nincstelenséget, az üres kamrát és a kenyérhiányt. Bőrükön érzik a spekulációval és az áruhiánnyal mindenütt fellépő lelketlen üzérkedők fosztogatását, és ha látnak is minden okozatot, épp az okot magyarázzák hamisan.

***Ön és társai***

visszatérnek a körnek arra a ponjára, ahonnan a fasiszta propaganda elindult s ennek megfelelően minden társadalmi probléma és nincstelenség okozójának ma is éppen ugy, mint a fasizmus virágzó korszakában, azt az egy-két tucat spekulációval és üzérkedéssel foglalkozó zsidót tekintik, holott a spekuláció és üzérkedés csak folyománya annak, amit a fasizmus produkált, milliókat pusztitó, gyárakat, üzemeket, közlekedési eszközöket és áruraktárakat felperzselő háboruja révén. Ön nem gondolkozott, mielőtt ezt az unalomig csépelt felfogást ebben a formájában — hogy „Hitler csak félmunkát végzett" — kifejezésre juttatta, mert ha gondolkozott volna, rájön arra, hogy spekuláció, árdrágitás és az árak rohamos emelkedése 1944 május és október között is létezett, amikor pediglen megvolt az a bizonyos „zsidómentes haza". Nos, akkor sem láttunk több türelmességet és kevesebb kapzsiságot, tehát nyilvánvaló, hogy a spekuláció nemcsak velejárója az áruhiánynak, de azt minden nép fia üzi, mihelyt a tiltott kereskedelmet és a spekuláció módszereit nem veti meg, tehát nem kevésbé spekuláns, árdrágitó és vámszedője a nyomoruságnak.

Asszonyom, ha Ön a mai állapotokkal nincs megelégedve, akkor csatlakozzék azok soraihoz, akik a fasizmus fegyveres hadának legyőzése után hadat üzentek a nincstelenségnek, s éjt nappal egybetéve harcolnak a drágaság, a nyomor, áruzsora ellen azzal az egyetlen módszerrel, hogy munkájukkal szaporitják a közszükségleti cikkek mennyiségét. Ezek nem azt mondják, hogy Hitler félmunkát végzett. Nem! Ezek tudják, hogy Hitler és a hitlerizmus egész munkát végzett, elpusztitotta Európa országainak nemcsak dolgos népmilliókat, de gyárait, közle-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

kedés eszközeit, falvait és városait, s mindazt, ami az emberi jólét kelléke, s ami az emberi munka terméke.

***Szomoru, végtelenül szomoru,***

hogy Ön és társai csak „félmunkának" látják azt, amit a hitlerizmus végzett. Talán nincs megelégedve azzal a rombolással, amit Sztalingrádtól Dünkircheniz, vagy Narviktól Alexandriáig végeztek a hitleristák? Ön félmunkának látja az európai népek millióinak kiirtását? A gyermeknek az anyjától való elválasztását? A dachaui, oranienburgi, auschwitzi és más internáló táborokban legyilkoltak százezreit? A modernül berendezett gázkamrák és égetőkemencék rendszerét, ahol nem tetveket és más kártékony rovarokat, hanem gyermekeket és asszonyokat végeztek ki és égettek el?

Ön félmunkának látja azt, hogy a Hitler-hordák nem elégedtek meg Ukrajna s Fehéroroszország falvainak felperzselésével, de a békés polgári lakosságot ruháiktól is megfosztva, kizavarták a 40 fokos hidegben lakásukból a hideg éjszakába, s mulattak azon, hogy reggelre tizezer asszony és gyermek fagyott hullája fedte a hómezőket?

Önnek félmunka az, amikor elhagyott bányák tárnáit a holttestek tizezrével tömték meg? Ön és önök arról sem tudnak, hogy itt nem mesz-sze, Szabadkán a fasizmus képviselői a lakók tizezres tömegét az utcára hajtva, nem fegyverrel gyilkolták őket le, nem, mert ez nem elégitette volna ki szadista hajlamukat és tulságos nagy munkát és összegeket jelentett volna. Egyszerübb, véresebb és borzalmasabb módját választották: tankkal taposták halálra őket.

***Ön félmunkának látja***

azt, hogy Libice csehszlovák község férfilakosságát a hitleristák egytől-egyig kiirtották, a gyermekeket és asszonyokat külön választva, még ma is ismeretlen helyü és nevü táborba hurcolták, a falut nemcsak felperzselték, hanem annak az utolsó kövét is elhordatták, s hogy a munka teljes legyen, a községek nyilvántartójából is törölték? Ezt Ön félmunkának látja?

Nem! Egy ujságcikk keretében nem lehet felsorolni mindazt a gaztettet, aminek elkövetéséhez hatesztendős véres háborura és 12 éves náci-uralomra volt szükség. Könyvek tucatját jelentené és fogja jelenteni a „hitleri félmunka" felsorolása, amelyet már nem fognak tudni olvasni azok, akik szétszórtan, Európa minden országát és Afrika forró pusztáit népesitették be holttetemeikkel. Azok a milliók életükkel és vérükkel tesznek tanubizonyságot a hitlerizmus egész munkája mellett. Az özvegyek, árvák, bénák és csonkák milliói szintén más véleményen vannak, mint Ön. Nem hitleri félmunkáról beszélnek, és Ön is, ha kimozdul látókörét akadályozó helyéről és a nyári szabadságát nem leveleinek, vagy Hitler-korabeli emlékeinek rendezgetésével fogja tölteni, hanem végigutazik azokon a területeken, amelyen a hitlerista hadak előrenyomultak, majd hátráltak, meg fog győződni arról, hogy Hitler nem „félmunkát" végzett.

Önt kifárasztotta az az

***egyhónapi internálás,***

amelyben része volt, sirni is láttam s meg tudom érteni, sőt sajnálom, mert egy hónap is elegendő az internálásból, de létezik-e kisebb büntetés olyan egyén részre, aki, amikor ugyszólván az egész világ romokban hever, amikor millió és millió gyerek hiába várja haza apját, anyját s nem látja meg soha, mert elpusztitották, amikor a hitlerizmus örülete bénák, csonkák, árvák és özvegyek millióit produkálta s az egész világot telgyujtotta, amikor, amerre nézünk, mindenütt az éhség és a nyomába járó vész pusztit, ezt kevésnek találja, ezt „félmunkán k" nevezi. Gondolkozott ezen Asszonyom? Nem! Önnek az egyhónapi fogság is megviselte az idegzetét és most képzelje csak el, hogy vannak a hitlerizmusnak olyan áldozatai, akik 12 év óta internáló táborokban sinylődnek és akiket ezen idő alatt naponta megkinoztak, megvertek, kiknek a kiállott szenvedések folytán nemcsak idegzetük ment tönkre, de eszüket vesztették s bomlott agyuk és összeroppant idegzetüket a nácilegények a maguk szórakoztatására használták fel, ugatásra és a kutya egyéb tulajdonságainak elsajátitására tanitották meg azokat. Vagy akikkel kiitatták, gyötrő szomjuságukat csillapitandó: a köpőcsésze tartalmát! Azoknak már könnyük sincsen, sirni sem tudnak és Ön a hitlerizmus eme eljárását félmunkának nevezi?

A szonyom, a hitlerizmus nem végzett félmunkát, a hitlerizmus a gaztettek oly nagy halmazát követte el, melyhez hasonló az emberiség történetében még soha nem fordult elő. Hitler és a hitlerizmus nemcsak fizikai rombolást végzett, de megfertőzte az emberek gondolkozását, rombolást végzett az agyakban is.

Minden valószinüség szerint az Ön esetében is ez áll.

***Asszonyom! A demokrácia***

fegyveres erői legyőzték a legyőzhetetlennek tartott Hitler-hordákat, s hiszi je el, a demokracia le fogja győzni a fegyvertelen fasizmust, amely részben vagy egészében egyes emberek gondolkodásában még ott van. Ennek módja: elvetni a fasizmusnak minden letszetős és szines jelszavát és szakitani a nemzeti és faji megkülönböztetésen alapuló ostoba és galád elméletekkel. Nem vádolni és kritizálni azt a demokráciát, amely elüzte a fasizmus rablóhadát, s amely megfogta a lapátnak és kalapácsnak a nyelét, hogy eltakritsa a romokat és egy uj világot épitsen, hanem segiteni a romok eltakritásában! Segitent az épülő és épitő demokráciának és megtisztitani lelkiismeretünket, s agyunkat is a fasizmus mételyétől és gondolkodási módjától

*Dán István*

# Ribbentrop hurokra került

**PÁRIS, junius 15. (Rádió.) Az expediciós csapatok főhadiszállásáról közölték, hogy az angol megszállási körletben elfogták Joachim von Ribbentropot, a hitleri birodalom volt külügyminiszterét. Ribbentropot Hamburgban fogták el, ahol egy kis panzióban álnév alatt élt. Személyazonosságának megállapitása után méregfiolát nyujtott át öreinek. A volt külügyminiszter nem tanusitott semmiféle ellenállást. Számos levelet találtak nála, közte Churchillhez, Edenhez és Montgomery tábornagyhoz cimzett levelet. Ribbentrop elmondotta, hogy azt tervezte, Hamburgban marad, amig a hangulat lecsendesedik és azután jelentkezik a szövetségeseknél.**

# Bécstől a Fekete-tengerig terjedő gazdasági közösséget kell teremtenünk

***— mondotta Groza miniszterelnök***

BUKAREST, junius 15. (Rádió). Groza Péter miniszterelnök nyilatkozatot adott egy bolgár lap munkatársának. A miniszterelnök utalt arra, hogy a két országnak közös érdekei vannak. Hangsulyozta Bulgária és Románia árucsereforgalma és kereskedelmi kapcsolatai növelésének lehetőségét. Nyilatkozata befejező részében leszögezte, hogy Bécs és a Fekete-tenger közötti országok gazdasági közösségét kell megteremteni.

A berni rádió értesülései szerint Budapestről Bukarestbe utazott egy küldöttség a román—magyar kereskedelmi kapcsolatokra vonatkozó tárgyalások megkezdésére.

## *Ghandival és Dzsinnáhval tárgyalt Wavell alkirály India dominiumi rangra emeléséről*

**BOMBAY, junius 15. (Rádió.) Lord Wavell, India alkirálya tárgyalásra hivta meg Simlába Gandhit a hinduk és Dzsinnáhot az indiai muzulmánok vezérét.**

**India angol alkirálya rádión bejelentette, hogy egy olyan tervezetet dolgoztak ki, amely Indiát dominium jelleggel ruházza fel. A kormány mellett egy végrehajtó bizottság fog működni, amely indiai személyiségekből, az alkirályból és a hadsereg főparancsnokából áll. Közölte, hogy Indiának jogában áll majd külföldi képviseleteket tartani.**

# A magyar nemzetiséget is érintő beszédet mondott Csehszlovákia külügyminisztere

PRÁGA, junius 15. *Clementis Vladimír*, Csehszlovákia külügyminisztere a rádióban beszédet mondott. Bejelentette, hogy az ország területéről rövidesen *eltávolitják azokat a magyarokat, akik Csehországnak Németország által történt leigázása után költöztek az országba*, a Horthy-rendszernek képviselői voltak és a fasiszta-rendszert támogatták. Beszédében megállapitotta, hogy *a cseh kormány a magyar népet nem azonositja a volt magyar kormány cselekedeteivel*, mégis gondolni kell arra, hogy a csehszlovákiai magyarokat *népcsere* utján szisztematikusan *eltávolitják az országból.*

*

BUDAPEST, junius 15. A budapesti sajtó figyelmet szentel a csehszlovákiai nemzetiségpolitikai megnyilatkozásoknak. A Kisgazda Párt lapja, a Kis Ujság ezeket irja:

— Azokkal a nyugtalanitó hirekkel kapcsolatban, amelyek a szlovákiai magyarság sorsát illetőleg Pozsonyból érkeznek hozzánk, arról is értesülünk, hogy a csehszlovák köztársaság elnöke, *Benes*, Pozsonyban nemrégiben beszédet mondott, amelyben a régi csehszlovákiai német és magyar kisebbségek problémáival is foglalkozott

— Ismerjük Benes köztársaság elnök eredményes és szivós munkásságát, demokratikus szellemét és azt is tudjuk, hogy Benes már annak idején, az első csehszlovák köztársaság idejében egy demokratikusan kormányzott Magyarországgal szivesen leült volna a tárgyalóasztalhoz, hogy a meg nem oldott kérdésekről a demokrácia jegyében tárgyaljon. Erre az akkori magyar politika, de főként Jarossek sajnálatos magatartása miatt nem került sor.

— Ma, amikor Benes a csehszlovák demokratikus erőkkel együtt kiharcolta a köztársaság uj pozicióját Európában, feltehető és remélhető, hogy a mai demokratikus Magyarországgal szemben a csehszlovák politika is meg fog változni. Tudjuk például azt, hogy a német uralom alatt az ugynevezett független Szlovákiában maradt magyarság és annak vezetősége sohasem vállott fasiszta elveket, sokat szenvedett Mach Sanyo belügyminiszter és Karmasin mérnök, a szlovákiai német népközösség vezetőjének terrorja alatt, Szálasi idejében pedig ez a magyarság volt szinte az egyetlen külföldi magyar sziget, amely megmaradt humánus, antifasiszta és nemzethű felfogása mellett.

## *POLITIKAI ÉLETÜNK*

### Nagyjelentőségü előadások hangzottak el a MNSz kerületi gyülésein

KOLOZSVÁR, junius 15. A hét folyamán négy nagyjelentőségü taggyülést tartott a Magyar Népi Szövetség a város különböző kerületeiben. A Farkas-utcai központi székház helyiségében kedden délután az első kerület tagjai már másodizben jöttek össze megvitatni a kerület és a magyarság általános gazdasági, politikai és szervezeti kérdéseit. Vargha Gyula kerületi titkár politikai és szervezeti ismertetése, majd több értékes hozzászólás után a gyülés egyhangulag elhatározta, hogy a jövő hét folyamán nagyszabásu gyülés keretében a népükért legjobban munkálkodó kerületi tagok közül megválasztják a végleges kerületi vezetőséget. Ezután a gyülés előkészitéséhez szükséges tennivalókat beszélték meg.

A Horea-uti elemi iskolában szerdán délután megtartott IV. kerületi taggyülést Mikó Gábor dr., a népszerü demokrata lelkésztanár előadása tette rendkivül érdekessé. Mikó Gábor, megcáfolva a mult rendszerek gyülöleten alapuló történelemtanitását, bebizonyitotta, hogy a multban a közös elnyomás alatt sokszor egymásra talált a román és a magyar nép és közösen küzdött a közös elnyomók ellen.

— Erdély földjén — mondotta az előadó — ma sem lehet jólét és boldogság mindaddig, amig a két nép ujra testvéri szövetségre nem lép.

Szepesi Sándor a gazdasági jólétünkkel szorosan összefüggő szövetkezeti életről tartott előadást. A spekulánsok kiküszöbölésével nemcsak a kerület, de az egész ország gazdasági helyzetét megjavithatjuk. Az értékes előadás után hozzászólások következtek, melyek során a kerületi lakosság életére kiható fontos határozatokat hoztak.

Szerda délután az Attila-uti székházban megtartott II. kerületi taggyülés hasonlóan a siker jegyében zajlott le. Székely Mihály előadása a népnevelés és iskolánkivüli nevelés kérdéseiről pótolhatatlan alapismeretekhez juttatta a kerület lakosságát. Ugyancsak általános érdeklődés kisérte Kós Balázs gazdasági előadását, melyben az előadó a mezőgazdasági tennivalókon kivül rátért a szövetkezetek, valamint a földosztás történelmi és politikai jelentőségére.

Az előadásokat hozzászólások követték, melyek során elhatározták, hogy a Méhes-utcai iskola sérelmes helyzetének igazságos megoldására a központ segitségét kérik.

Megható és felemelő érzés volt végighallgatni a Schull-kendőgyárban csütörtök délután lezajlott kétvizköziek taggyülését. Dán István alpolgármester mielőtt megkezdte előadását, megtekintette a kétvizköziek közös veteményes kertjét, melyet még kora tavaszsal a Magyar Népi Szövetség szerzett meg a kerthelyiséggel nem rendelkező szegény kétvizközi munkáscsaládoknak. A kerthelyiséget, mely négy és fél holdat sem tesz ki, 72 család osztotta meg testvériesen és ma az egykori sivár, nagyobbrészt szemétlerakásra szolgáló területet mintaszerü veteményes kertté varázsolták a szorgos munkáskezek.

Az uj alpolgármester tanulságos gazdaságpolitikai előadásában rámutatott arra, hogy miként ezt a kicsi kertet közös erővel széppé tették a kétvizköziek, igy kell az egész háborusujtotta országot ujjáépitsék és gazdaságilag megerősitsék a dolgozó tömegek.

Dőry Erzsébet a Magyar Népi Szövetség harcainak eredményeit méltatta, melyek a romániai magyar nép számára csaknem teljes szabadságjogokat biztositanak. Elismeréssel emlékezett meg továbbá azokról a román demokratákról, akik a MNSz-el együtt küzdenek a nemzeti egyenjogusságért, ugyanakkor megbélyegezte azokat a magyar soviniszta usztókat, akik sötét aknamunkájukkal akadályokat görditenek a román és a magyar nép megbékülése elé.

### Nagyfontosságu egészségügyi értekezlet Kolozsváron

KOLOZSVÁR, junius 15. Kolozsváron egészségügyi értekezlet kezdődött az Északerdélyt bejárt egészségügyi karaván vezetőinek és résztvevőinek, valamint Kolozs megye, ugyszintén Csik, Szatmár, Szilágy és Bihar megyék vezetőinek jelenlétében. A három hónapon keresztül tartó egészségügyi ut résztvevői Északerdély egészségügyi állapotát tanulmányozták, a hiányokat jegyezték fel, hogy gondoskodhassanak azoknak gyors pótlásáról vagy kiegészitéséről. Az északerdélyi orvosok besorolásának kérdéseit is megvitatták. Az értekezletről és a hozott határozatokról legközelebb részletesen beszámolunk.

# Északerdély népcsendőrségét beolvasztják az országos csendőrszervezetbe

BUKAREST, junius 15. Teohari Georgescu belügyminiszter elnökletével értekezletet tartottak a csendőrség kerületi felügyelői. A miniszter ismertette elgondolásait a csendőrség átszervezéséről és utasításokat adott az ország különböző részeiben müködő csendőrszervezetek egységesitésére. Leszögezte, hogy az északerdélyi és moldovai népcsendőrszervezeteknek össze kell olvadniok az ország többi részében müködő csendőrséggel. Anton tábornok, a csendőrség főfelügyelője biztositotta a belügyminisztert, hogy számithat a csendőrség összes vezetőinek megértésére.

# Megtartotta első alakuló gyülését az Antifasiszta Nők Egyesülete

KOLOZSVÁR, junius 15. Pătrăşcanu miniszter feleségének jelenlétében tartotta meg az Antifasiszta Nők Egyesülete első alakuló gyülését szerdán délután az ARLUS helyiségében. A gyülésen megválasztották az elnöknőt Mosteoriu tábornokné személyében, ugyszintén egy 60 tagu kezdeményező bizottságot is.

Az egybegyülteket Pătrăşcanu miniszter neje üdvözölte, majd vázolta az Antifasiszta Nők Egyesületének más városokban már megalakult szervezetét és eddig elvégzett munkáját. A moldovai árvagyermekek szomoru sorsát ecsetelve, akik szülők, hozzátartozók nélkül kóborolnak az elhagyott utcákon, felhivta az egybegyültek figyelmét az egyesület legszebb és legsürgősebb feladatára, az elhanyagolt szociális intézmények felkarolására, átszervezésére és továbbfejlesztésére. Az Antifasiszta Nők Egyesületének jut az a nehéz és szép feladat, hogy meggyógyitsa azokat a sebeket, amelyeket a fasizmus ejtett egyéneken, családokon és közösségen egyaránt.

A vezetőség megválasztása és a különböző bizottságok összeállitása szombaton délután lesz az Antifasiszta Nők Egyesületének helyiségében a Szabadság-tér 24 alatt.

## Béke

*Bujj, bujj zöld ág,*
*Zöld levelecske.*
*Ott szalad egy nyulacska,*
*Itt röpül egy fecske.*

*Fölverem a gyémántpatkót*
*Táltos paripámra.*
*Szélsebesen vágtatok*
*Rózsám falujába.*

*Kertek alján farkas kerül,*
*Nem félek én tőle,*
*Kertek ölén szőlő érik,*
*Viszek én belőle.*

*— Szedek néked mosdóvizet*
*Szegfü harmatából,*
*Fonok néked törülközőt*
*Csillag sugarából.*

*Szakitok a szivárványból*
*Pántlikát hajadba,*
*Nem mer a hold rádnézni,*
*Inkább néz a napba.*

*— Add a kezed, gyere velem,*
*Fussunk ki a rétre,*
*Hosszu hajunk libegjen a,*
*Lobogjon a szélbe.*

*Bujócskában nem érjük be*
*Hat falu határral,*
*Órákhosszat feleselünk*
*A rigómadárral.*

*— Virágmézzel megétetlek,*
*Madártejjel megitatlak,*
*Két karomban elringatlak,*
*Csókjaimmal betakarlak.*

*Bujj, bujj zöld ág,*
*Zöld levelecske,*
*Itt szalad egy nyulacska,*
*Ott röpül egy fecske.*

*E. KOVACS KALMAN*

## Ismét egyesültek a bécsi döntéssel elválasztott „Hangya" szövetkezetek

MAROSVÁSÁRHELY, junius 15. Marosvásárhelyen csütörtökön délelőtt tartott közös igazgatósági gyülést az észak- és délerdélyi Hangya szövetkezetek vezetősége. A gyülés elhatározta, hogy elfogadja a Magyar Népi Szövetség kolozsvári kongresszusának határozatait és ennek alapján a bécsi döntés folytán elválasztott gazdasági szervek ujból egyesülnek. Az uj szervnek „Hargita" Népi Szövetkezetek Központja lesz az elnevezése. A vezetőség ujjáalakitásánál természetesen mindazokat az elveket szem előtt fogják a szövetkezetek tartani, melyek az uj idők demokratikus követelményeiből adódnak.

## RENDELET

A kolozsvári hadkiegészitő parancsnokság folyó évi junius hó 6-i 3.787/1945. számu rendeletével felszólitja mindazon személyeket, kik a német—magyar hadseregnek Kolozsvár területéről való kivonulása után különböző állami épületekből, laktanyákból igy a hadkiegészitő parancsnokság épületéből is (Magyar-utca 3.) különböző felszerelést, butort, edényzetet, viz- és villanyvezeték alkatrészeket, stb.-t jogtalanul eltulajdonitottak, azt haladéktalanul 1945. évi junius hó 25-ig bezárólag szolgáltassák vissza a hadkiegészitő parancsnokságnak. A fenti időpontig átadott holmik átadói semminemü intetésben nem részesülnek. Miután az eltulajdonitott dolgok elhurcolóinak névjegyzéke a hadkiegészitő parancsnokság tulajdonában van, nyomatékosan figyelmeztetek mindenkit, hogy a fenti rendeletet betartsa és a fenti időpontig szolgáltassa vissza a birtokában lévő kincstári dolgokat, mert az ezután házkutatások alapján elővezetett egyének, az állam javait eltulajdonitóknak kijáró szigoru büntetésének lesznek alávetve.

GH. TIMOFI A. CHERESTES
Rendőrfőkapitány Közig. Osztály vezető

**A Husiparosok Szövetsége**
vasárnap, folyó hó 17-én, délután 3 órai kezdettel
**jótékonycélu teadélutánt**
rendez a szövetség székházában, Kriza-utca 16 alatt, melyre szeretettel meghivjuk a vendégeket.

**ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ**
**SIMON ÉS STERN**
**Széchenyi-tér 35**
*Tet aranyat és ezüstöt magas áron veszünk. Preciziós javitások.*

# Már az angol sajtó is támadja a londoni lengyel reakciós klikket

LONDON, junius 15. (Rador). Bár az uj lengyel kormány megalakitására még nem került sor, tekintettel arra, hogy a delegátusok még csak most vannak utban Moszkva felé, az angol sajtó máris részletesen foglalkozik a lengyel kérdés uj perspektiváival.

A kormánykörökhöz közelálló Times hangsulyozza, hogy figyelmeztetni kell Archiczevszkij Londonban székelő lengyel kormányát, hogy szovjetellenes müködése a legnagyobb akadálya a megegyezésnek.

A többi angol lapok megállapitják, hogy a Szovjetuniónak leglényegesebb érdeke az, hogy nyugati szomszédja barátságos magatartást tanusitson irányában. A Yorkshire Post követeli, hogy inditsanak vizsgálatot annak megállapitására, valóban tartottak-e fenn koncentrációs tábort a lengyelek Skóciában. Amennyiben ez bebizonyosodik, ugy szigoru intézkedéseket kell életbeléptetni a londoni lengyel kormány ellen.

MOSZKVA, junius 15. (Rádió). A Pravda vezércikkében a skóciai lengyel haláltáborral foglalkozik, megállapitva, hogy a fasiszta Lengyelországnak e kis sarka mindmáig fennállt s ez a tény lerántja a leplet a londoni lengyel fasiszta liga népellenes és munkásellenes magatartásáról.

LONDON, junius 15. (Rádió.) Mikolajczyk volt lengyel miniszterelnököt londoni pártja kitagadta, mert a lengyel politikus méltányolta Moszkvába szóló meghivásának jelentőségét és elfogadta jelölését a lengyel kérdés megoldására, a szovjet fővárosba összehivott bizottságba.

## Berlin a nők, az öregek és a gyermekek városa

BUKAREST, junius 15. (Rádió.) Szovjet laptudósitók a következőket jelentik: Berlin ma a nők, az öregek és a gyermekek városa. A városban lassan visszatér az élet. Az élelmiszeradagok kellemes meglepetésként hatottak a lakosságra, amelynek minden oka meg volt a félelemre, hogy fokozatosan kiéheztetik, mivel a németek minden elraktározott élelmiszert elszállitottak az ostrom idején.

A szovjet megszálló csapatok magatartása a lakossággal szemben hideg, de nem gőgös. Bebizonyitják Berlin lakosságának, hogy a hitlerizmus veresége teljes és ráakarják ébreszteni a németeket arra a tudatra, hogy a háborunak a német nép volt az okozója. A lakosságnak lassan tudomására jutnak a hitleri hadak háboru alatt elkövetett kegyetlenségei és kezdenek leszokni gőgösségükről.

# Felülvizsgáló bizottság irányitja Nagyváradon az elhurcolt székelyek hazatérését

NAGYVÁRAD, junius 15. A széleskörü visszavándorlási folyamat most jelentős fordulathoz érkezett. Az összes demokratikus szervezetek kebelén belül megalakult a Hazatérők Felülvizsgáló bizottsága, melynek hivatása minden egyes visszavándorló adatait megvizsgálni, nehogy oda nem való elemek ujból elhintsék a mételу magvait.

Ebből az alkalomból az Uj Élet napilap munkatársa beszélgetést folytatott a Magyar Népi Szövetség elnökével, Ambrus Péterrel, valamint Borsi József titkárral.

— A Hazatérők Felülvizsgáló Bizottságának feladata abban áll, hogy a visszavándorló egyén iratait átnézik, ellenőrzik, illetve azt az illetékes helyről beszerzik — mondotta Ambrus elnök.

— Ha tehát az illető székely például csikszeredai, itt kell megvárnia, mig iratai beérkeznek. A Magyar Népi Szövetség derekas részt vállalt ebből a gigászi munkából, ugyanis gondoskodik az itt vesztegló emberek elelmezéséről, ami, tekintettel arra, hogy naponta többszázan, sőt ezren is érkeznek, nem csekély feladatnak bizonyul. Gyüjtés utján, valamint a járási székhelyekhez intézett pénz, avagy természetbeni segélyezésre való felhivással oldjuk meg a nagy feladatot. Ami az elszállásolást illeti, a város megigérte, hogy egy megfelelő épületet fognak az átutazók rendelkezésére bocsátani.

— Ezek a lerongyolódott, megviselt arcu székelyek az 1944 őszén visszavonuló német és fasiszta magyar hadsereg áldozatai, akiknek átkos propagandájuktól elvakitva, elhagyták szülőföldjüket és otthonaikat. Az országban szét-zórva, a legnagyobb nélkülözések közepette élték át a dühöngő terror legborzalmasabb hónapjait. A felszabaditó Vörös Hadseregnek köszönhetik életüket.

— A MNSz országos kongresszusának határozata folytán a Groza-kormány segitségével lehetővé tesszük e megtévesztett embereknek a hazatérését, akik ugyancsak a kongresszus határozata értelmében, ha már az ellenőrzésen átmentek, megkapják a szászok által elhagyott földeket és azoknak házait.

— A Groza-kormány igazságos nemzetiségi politikájának eredménye, hogy még az 1940-ben, az ország különböző részeire elvándorolt, munkát kereső székelyek is mind hazatérnek, mert a Groza-kormány nem téveszti össze ezeket a dolgozó magyar tömegeket a felbujtókkal, Szálasi németbérenc bandájával.

*s. m.*

## Munkások nyaralnak a székely fürdőhelyeken

MAROSVÁSÁRHELY, junius 15. Az idei nyár beköszöntése az érdeklődés homlokterébe hozza a székelyföldi fürdők helyzetét. Végignézve a nagyhirü fürdőhelyek állapotát, mindenütt egyformán szomoru kép fogadja a szemlélőt. Az elmult őszi harcok idején a szállodákat és villákat teljesen kirabolta a visszavonuló fasiszta hadsereg. Ilyenformán szállodalehetőség ugyszólván egyáltalán nincsen. A Gyilkostón, Málnásfürdőn, Tusnádon, Előpatakon, Borszéken még semmi élet nem mutatkozik. Uzonka fürdőn hét nappal ezelőtt négy vendég volt, ami a mai fogalmak szerint már „szezonkezdet"-nek számit. Komolyabb élet csak Szovátán és Homoródfürdőn van kifejlődőben. Szovátára a marosvásárhelyi munkások és a Népvédelmi Egyesület, Homoródfürdőre pedig a székelyudvarhelyiek szerveznek munkásnyaraltatási akciókat. Remélhető-leg a nyári idény későbbi időpontjában a többi fürdők is a dolgozók üdülését fogják szolgálni.

**Egy pár finom női selyemharisnya 4.000 lei**
**MÁGISz-üzlet — Magyar Bolt 4-es fülke**

*Nagymennyiségü*
**olcsó textiláru, női és férfiszövet**
*és egyéb ruházati cikkek kerülnek kiosztásra a MÁGISz árusitási helyein. — Cim:*
**MÁGISz bolt és Autex (volt Scherg üzlet).**

## A Magyar Népi Szövetség kolozsvári kerületi taggyülései

A hét folyamán nagy siker mellett lezajlott négy kerületi gyülés után vasárnap délután a III. és a IV. kerületben is összegyülnek a tagok, hogy a magyarság általános gazdasági, politikai és szervezeti kérdéseit megvitassák. A nagyjelentőségü kerületi taggyü éseken, melyeken a Brassóból most Kolozsvárra költözött központi végrehajtóbizottság is képviselteti magát, minden tag pontosan jelenjék meg annál is inkább, mivel a kerületi vezetőség küszöbön álló megválasztását kell most előkészíteni.

A III. kerület gyülése vasárnap délután 4 órakor kezdődik a Budai Nagy Antal-utcai földésztagozat székházában.

A IV. kerület taggyülését a Zsigmond király-uti kulturházban ugyancsak vasárnap délután 4 órakor tartják.

Itt hivjuk fel az I. kerületi lakosság figyelmét, hogy a kerületi tagozat kedden délután nyilvános nagygyülés keretében megválasztja kerületi vezetőségét azokból a kerületi tagokból, akik a népük érdekeiért való küzdelemből és munkából a legjobban kivették a részüket. Az előre hirdetett nagygyülés kedden délután 5 órakor lesz a Farkas-utcai központi székház gyüléstermében. A vezetőséget választó gyülésen dr. Demeter János alpolgármester — fontos előadásán kivül — beszámol bukaresti utjáról.

## Zenei ünnepnek igérkezik a magyar operatársulat első bemutatkozása

*Régóta nem tapasztalt nagy érdeklődés nyilvánul meg a Városi Szinház ma esti operabemutatója iránt. Ennek a fokozott érdeklődésnek kettős forrása van: az első maga Smetana halhatatlan müve, a második pedig a magyar opera-együttes első premierjének ténye, mely egészen érthetően lelkes várakozással tölti meg a közönséget. A Városi Szinház magyar tagozata nem is marad adósa e várakozásnak, mert a siker érdekében a legjobb erőit állította csatasorba. Az „Eladott menyasszony" vezető szerepei a legjobb kezek, illetve a legjobb hangok és szinészek birtokában vannak. A darabot a kiváló Rónai Antal vezényli, aki a betanitás munkájával s az opera vezénylésével biztositja az együttes tökéletes összhangját és stilusát. Gróf László már régóta nem feküdt bele olyan nagy lelkesedéssel zenei darab rendezésébe, mint a ma esti „Eladott menyasszony" tökéletes szinrehozásába. Az előadók, élükön Takács Paula, Lőrincz Zsuzsa, Kőszegi Margit, Szanati József, Mélykuti József, Kallós József, de kivülük minden szereplő tehetségének és tudásának legjavával igyekszik a sikert szolgálni. Ugyanezt mondhatjuk el a tánckarról is, amelyhez külön érdekességgel járul Moravszky Román táncmester fellépése.*

*

A KOLOZSVÁRI UJSÁGIRÓK SZAKSZERVEZETÉNEK KÖZLEMÉNYE. Minden félreértés és rosszhiszemü feltevés elkerülésére közöljük, hogy Nagy Istvánt, volt titkárunkat saját kérésére nem választottuk meg ujra a Kolozsvári Hivatásos Ujságirók Szakszervezetének titkárává, mivel a Romániai Magyar Irók Szövetségében vállalt elnöki tisztsége s más közéleti elfoglaltsága nem teszi lehetővé a titkári teendők elvégzését. Hasonlóan nagy elfoglaltsága miatt vagyunk kénytelenek nélkülöni Balogh Edgár személyét az uj vezetőségben. Általában a vezetőségünkben végbement mindennemü változás szakszervezetünk tagjainak egyhangu helyeslése mellett történt. *A Vezetőség.*

***Középiskolai tanárok nagygyülése.*** A tanügyi szakszervezet kedden, junius 19-én délután 5 órai kezdettel nagygyülést tart a szakszervezetbe tömörült középiskolai tanárság részére a római katolikus főgimnázium disztermében.


# HIREK

**VILÁGOSSÁG**

**Politikai napilap. Megjelenik hétfő kivételével minden nap**

**Szerkeszti: BALOGH EDGÁR**

**Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár Brassai-utca 7. Távbeszélő 258. Előfizetési dij egy hónapra 1000 lej. Apróhirdetések szavanként 30 lej, legkisebb hirdetés 300 lej. Álláskeresőknek szavanként 20 lej, legkisebb hirdetés 200 lej. Cim a kiadóban és jeligés hirdetéseknél 30 lej pótdij fizetendő. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenként 80 lej. Szöveghirdetés (hirek között) szavanként 80 lej. Nyilttér szavanként 100 lej. Kéziratok megőrzésére vagy visszaküldésére nem vállalkoznak.**


***A hazátlanok nem teljesitenek katonai szolgálatot.*** Bukarestből jelentik: A román igazságügyminisztérium és hadügyminisztérium törvénytervezetet dolgozott ki s ennek értelmében az állampolgárság nélküliek ezentul nem teljesitenek katonai szolgálatot. Az eddigi törvények értelmében ugyanis a hazátlanok eddig kötelesek voltak katonáskodni. Ezalkalommal a törvény áthágóit kegyelemben részesitették.

(*) ***Mozdulatmüvészet,*** torna, tánciskolánkban szüneti tanfolyamaink junius 24-én kezdődnek. Játékiskola kicsinyeknek. Szinpadi táncok betanitása. Beiratkozás minden nap délután 5—6 óra között Király-utca 14. Lőrinczyné Rendy Maria, Finánné Makkai Judit testnevelési tanárnők.

(*) ***Felkérem*** azt az urat, aki hirt hozott Pestről Stricker Jánosról, jelentkezzen a Mezőgazdasági Bankban. 8793

***Vizsgák és felvételi a tanitóképzőben.*** A kolozsvári állami koedukációs tanitóképző intézet igazgatósága felhivja mindazoknak a tanulóknak a figyelmét, akik magán vagy otthon készülő rendes tanulói az intézetnek és vizsgára engedélyt nyertek, haladéktalanul jelentkezzenek, mert a vizsgákat junius 25-ig tartják meg. A tanitóképző intézet I. és V. osztályába iratkozni szándékozó növendékek részére a felvételi vizsgákat ugyancsak junius 25. és 28. között tartják meg. Akik a szóbanforgó osztályokba vagy bármelyik más osztályba más intézetből óhajtanak átjönni, jelentkezzenek haladéktalanul az intézet igazgatóságánál.

(*) ***Halálozás.*** Üveges Endréné született Kovácsi Eszter 56 éves korában junius 15-én elhunyt. Temetése ma, szombaton délután 5 órakor lesz a házsongárdi temető kápolnájából.

## A Hősök Napjának megünneplése Kolozsvárt

KOLOZSVÁR, junius 15. Kolozsvár városa a hősöknek kijáró hódolattal ünnepelte meg csütörtökön a Hősök Napját. A borus délelőttön a hivatalosokon kivül ezrekre menő tömeg zarándokolt ki a hősök temetőjébe, hogy égő fájdalommal emlékezzék azokra, akik életüket adták a szabadságért az elmult szörnyü háboruban.

A görögkeleti temetőben dr. Colan Miklós püspök, a görögkatolikus temetőben Băliban főesperes, a római katolikus temetőben Valovics István, a református temetőben Köblös István református valamint Sipos István evangélikus lelkész, mig az unitárius hősi halottak sirjánál Józan Miklós püspök mondottak megrázó beszédeket. Katonai részről Vládescu ezredes helyőrségi parancsnok és Stamatiu alezredes emlékeztek meg az elesett hősökről. Meghatóan szép jelenet volt, amikor a román hadsereg piros-fehér-zöld szalaggal ellátott hatalmas koszorut helyezett az ismeretlen magyar katona sirjára.

A gyönyörü temetői szertartás után, mely szép kifejezése volt a felekezetek és nemzetek közötti megértésnek, az ünneplő hatóságok és a lakosság hatalmas tömegei vonultak fel a Malinovszki-téri szovjet hősi emlékmüvekhez, hogy azoknál is leróják tiszteletüket, akik a legtöbbet áldoztak az európai népek szabadságáért és békéjéért. Itt Pogăceanu László főispán mondott magasszárnyalásu beszédet, mély gyásszal emlékezvén meg azokról a messziről jött hősökről, akik éppen a mi városunk szabadságáért áldozták életüket. A Népvédelem részéről Ungár Károlyné és a Haladó Ifjak megbizottja szintén megható szavakkal mondottak köszönetet a világszabadságért küzdők legszentebb áldozatáért. A nagyszabásu ünnepség a hősök indulójával és katonai alakulatok felvonulásával ért véget.

## A történelmi igazságszolgáltatás

*Megirtuk, magyarországi tudósitás alapján, hogy a sövényházai Pallavicini kastély munkás- és parasztgyerekek üdülője lett. Az 55 szobás kastély megfelelő átrendezése már megtörtent és a gyermeknyaraltatás a legközelebbi napokban megindul.*

*

*A történelmi igazságszolgáltatás olykor hiánytalanul, az óramü pontosságával müködik. Alig egy évtizeddel ezelőtt történt, hogy Sövényházán az uradalom mindenható vezetői szétverték az egy-kétholdas kisbérlők vályogkunyhóit, csendőrekkel kiüzették lakóikat. A magyar paraszt nem talált hazára azon földön, amelyet maga müvelt meg, amelyért verejtékezett. A sövényházi esetet Kovács Imre „Néma forradalom" cimü könyve tárta az ország közvéleménye elé. Most a grófi kastélyban, ahonnan annyi kegyetlen és gőgös intézkedést adtak ki, azoknak a gyermekei üdülnek és szórakoznak, akiket annakidején elhajszolt a könyörtelen feudális „uri" gőg.*

A SZÉKELYUDVARHELYI INTERNÁLÓTABOR HÁBORUS BÜNÖS LAKÓINAK NÉVSORA. Székelyudvarhelyről jelentik: A székelyudvarhelyi hatóságok a következő háborus bünösöket internálták: Szakáts Gyula, a volt nemzeti szocialista párt udvarhelymegyei elnöke, Horváth Ferenc, a kémelhárító és a nyilasmozgalom vezetője, Feleky Lőrincz, az udvarhelymegyei volt Imrédy-párt vezetője, Lázár Lajos, a demokrata munkásság besugója, Biró Gábor a munkásság ellen elkövetett visszaélések miatt, Mihály Károly, Barabás László, Csiky József és Dávid József, akik SS német katonai szolgálatra jelentkeztek, Sipos Géza lelkész és tanár szovjet-ellenes propaganda, Zselinszky József és Sebesi János dr. a város munkássága és polgársága ellen elkövetett visszaélések, Szentes Károly és Jére István, a kommunisták elhurcoltatása miatt, továbbá Kovács Lázár, a volt Imrédy-párt udvarhelymegyei elnöke, Dénes Lajos, a volt Imrédy-párt udvarhelymegyei szervezője, Kakucs Ferenc, a szovjet-ellenes mozgalom vezetője, Csiszár Antalné besugó, Lázár Anna, a szovjet hadsereg rágalmazása miatt, Papp Antal és Szegő Mihály a kommunisták elhurcoltatása miatt, Tassaly József és Jakab István a kémelhárítási szolgálatok miatt, Ráduly Sándor a Vörös Hadsereg rágalmazása és Sárközi Endre a demokrata meggyőződésü városi és falusi dolgozók elhurcoltatása miatt. Internálták továbbá Wéber Andrást, a német népközösség (Volksbund) tagját. Hasonlóképpen internálótáborba kerültek Ukrajnában elkövetett visszaélések és kegyetlenkedések miatt Késmárky Ferenc dr., Balázs Albert, Jánosi Ferenc, Simó István, Györgypál Ferenc és Viola János. Udvarhelymegye lakossága nagy megnyugvással és megelégedéssel vette az internáltak névsorának nyilvánosságra hozását és követeli a bünösök néptörvényszék elé állitását és példás megbüntetését.

***Magyarországi gyermekek nyaraltatása Aradon.*** Aradról jelentik: A Vörös Kereszt Egyesület a napokban átirattal fordult a MNSz aradi tagozati vezetőségéhez. Közölte, hogy nyaraltatási akciót kezdeményezett, amelynek során három csoportban mintegy háromszáz-háromszáz testileg megviselt gyermek érkezne Magyarországról Aradra. Az a terv, hogy ezeket a gyermekeket aradi családok fogadják be. A MNSz aradi vezetősége az átirat értelmében felkérte mindazokat, akik szivükön viselik ezeknek a szerencsétlen nélkülöző gyermekeknek a sorsát, hogy fogadják be őket családjuk körébe, gondoskodjanak ellátásukról és ezzel tegyék lehetővé, hogy ez az emberbarati kezdeményezés a gyakorlatban is megvalósitható legyen.

(*) ***Őszeresek*** junius 17-én, vasárnap fél 8 órakor jelenjenek meg a Kereskedők Egyesülete iparkamarai helyiségében. 8754

(*) ***Soha többé nem lesz beteg,*** ha eljön az egészségügyi szakszervezet tánccal egybekötött kulturestélyére, melyet szombat este fél 9 órai kezdettel tartanak meg a Redout helyiségében (Unió-utca 21). Könyves Ibolya, Bretan Judit, Csóka József, Székács Elemér, Perényi János és Cserminszky Kurt, a szinház tagjai, valamint a szakszervezet mükedvelői gondoskodnak a közönség szórakoztatásáról. „Harry" és kitünő zenekara biztositja a jóhangulatot. A tiszta bevételt az egészségügyi szakszervezet kulturalapjára fordítják. Mindenkit szeretettel vár a rendezőség.

***Az „Egyenlőség"*** (köz- és magán-, egészségügyi szakszervezet) énekkarának vezetősége felhivja tagjait, hogy junius 19-én, kedden délután 3 órakor taggyülést tart a szakszervezet helyiségében és ezen teljes létszámu feltétlen megjelenést kér.


**Megjelent** a Kommunista Ifjak Szövetségének kiadásában

**Lenin: Ifjusági szövetségek feladatai**

Ára: 260 lej. Szervezeteknek kedvezmény.

Kapható a Szövetségben (Mócok-utja 18) és a Józsa Béla-Athenaeumban.


## Előadások

*A JÓZSA BÉLA ATHENAEUM* népszerü tudományos előadássorozatában ma, junius 16-án délután 6 órakor tartja dr. Benedek István orvos, pszichológus meghivott egyetemi előadó „Lélektan és természettudomány" cimü előadását. Az előadás helye a Mátyás-diákház zeneterme. Belépődij nincs, az előadás után hozzászólás és vita. Itt jegyezzük meg, hogy lapunk csütörtöki számában ezt az előadást tévesen hirdettük ugy, mintha a Pszichológiai Társaság rendezné.

**A Városi Szinház müsora:**

*Junius 16-án, szombaton este 6 órakor: Eladott menyasszony.*

*Junius 17-én, vasárnap délután 3 órakor: Sárgapitykés közlegény.*

*Junius 17 én, vasárnap este 6 órakor: Eladott menyasszony.*

*Junius 18-án, hétfőn este 6 órakor: Eladott menyasszony.*

## Elrendelték a gépkocsik bejelentését

KOLOZSVÁR, junius 15. A gépkocsi-ellenőrző igazgatóság (Direcţia moto-mechanic) 3. számu rendeletében a következőkre hivja fel a figyelmet.

A közlekedési engedélyek kiadására vonatkozólag az északerdélyi román–szovjet bizottság a következőket rendeli el:

1. Az északerdélyi román–szovjet bizottság junius 15 és julius 1 között fogja felülvizsgálni Kolozsvár város és Kolozs, Szamos és Maros vármegyében a motorizált jármüveket.

2. Engedélyeket csak a jármüvek felülvizsgálása után fognak kiadni.

3. Az összes magánosok és az állami és magánintézmények a motorizált jármüvek bemutatásakor a következő okmányokat kötelesek felmutatni: a) személyazonossági igazolványt, b) a román közlekedési engedélyt vagy ennek hiányában bizonyitványt arról, hogy a jármü az illetékes rendőrségnél már be van jelentve, c) az összes adás-vételi szerződéseket 1939-ig visszamenően, d) a tulajdonos eredeti számláját, e) az előző román–szovjet közlekedési engedélyt (ha van).

4. Azok a magános gépkocsitulajdonosok, akik valamilyen okból (például javitás alatt van a gépkocsi) a kellő időben nem tudják bemutatni a gépkocsijukat, kötelesek az alábbi igazolványokat beadni: a) fotokópia minden meglévő aktájukról, b) igazolvány az illetékes rendőrségtől, hogy gépkocsijuk már be van jelentve, c) román–szovjet engedély (ha van).

Azok a tulajdonosok akiknek gépkocsijuk a rendőrség közlekedési osztályán nincs bejelentve, kötelesek igazolni azt hogy gépkocsijukat a rendőrség törölte.

5. Ugy a magánosok, mint az állami és magántisztviselők személyesen kötelesek bemutatni gépkocsijukat és csak a legkivételesebb esetben van megengedve, hogy a legközelebbi rokon (apa, anya, gyermekek vagy feleség) helyettesitsék. A nagyüzemek és állami intézmények gépkocsijait egy erre a célra külön felhatalmazással ellátott kiküldött mutathatja be. A mások által elővezetett gépkocsik mindaddig a bizottságnál maradnak, amig a tulajdonos maga jelentkezik.

6. A hadsereg jármüvei a nagyvezérkar 784.585–1945. számu rendelete értelmében mutattatnak be. A hadsereg azon jármüveit, amelyeket a most meghatározott időben nem tudnak bemutatni, későbbi rendelkezések szerint mutatandók be.

## Miért labdáznak az Aradra visszahelyezett kolozsvári munkásokkal?

ARAD, junius 15. Helybeli lapjelentések szerint a napokban vasuti mühelymunkások népes küldöttség kereste fel Mladin alpolgármestert. A vasutasok azok közé tartoznak, akiket a rosszemlékü bécsi döntés idején, tekintettel arra, hogy magyar nemzetiségüek, a CFR vezérigazgatósága fasiszta recept szerint Aradról áthelyezett Kolozsvárra. Akkor, 1940 ben elfoglalták kijelölt helyüket, mig most, Északerdély visszacsatolása után visszahelyezték őket Aradra.

Itt a CFR munkásszindikátusa megfelelő munkástestvéri barátsággal fogadta a magyar vasutasokat, akik végeredményben nem jószántukból távoztak annakidején, hanem a CFR akkori reakciós vezérigazgatóságának rendelkezésére. De a visszaérkezett munkások még el sem foglalhatták munkahelyüket, máris váratlanul az az akadály merült fel, hogy közölték velük: mindegyiküknek igazolnia kell román állampolgárságát, illetve azt a tényt, hogy nem kérték optálásukat. A munkások azt kérték Mladin alpolgármestertől, hogy hasson oda, tekintsenek el ettől a kéréstől. Az alpolgármester az illetékes szakszervezethez küldte át a munkásokat.

A visszaérkezett munkások hivatkoztak egyébként Groza Péter dr miniszterelnökre, hiszen a miniszterelnök Kolozsváron fülük hallatára szögezte le, hogy az erdélyi illetőségüek mindnyájan önmüködően románn állampolgárokká váltak.

A munkások ügyével ismételten foglalkozott a CFR szakszervezete és nyomban közbenjárt az illetékes rendőrségi fórumoknál. A közbenjárás eredménye éppen talán semmi akadálya nem lesz, hogy a visszahelyezett magyar munkások munkába állhassanak.

## Szabad Könyvnapok Kolozsvárt

*KOLOZSVÁR, junius 15. A könyvkiadók, a politikai pártok és a Romániai Magyar Irók Szövetsége közti közös megállapodás eredményeképpen Kolozsvárt julius 2—3—4-én megrendezik a Szabad Könyvnapokat. Az első Szabad Könyvnap természetesen az erdélyi népek könyveinek ünnepe lesz, azaz magyar és román könyvek testvéri egymásmellettiségben jelennek meg a sátrokban. Hasonlóképpen a demokrácia szellemét tükrözi az az ujitás is, hogy az idei könyvnapok már nem kizárólag a belváros közönségének ünnepei lesznek, hanem éppenugy a külvárosoké is. Éppen ezért gondoskodás történt könyvsátrak felállitásáról a Hóstátban, a Hidelvén, sőt, minden nagyobb gyárüzem is megkapja a kezeügyébe eső könyvárusitó helyét.*

*A könyvnapok iránti érdeklődés fokozása érdekében a rendezőség gondoskodik tájékoztató előadások tartásáról, főleg a Magyar Népi Szövetség szervezetein belül és az üzemekben. Közvetlenül a könyvnapok előestéjén, julius 1-én, irodalmi est keretében jelennek meg a közönség előtt azok az irók, akiknek müvei ott lesznek az idei sátrakban.*

*A könyvnapokon a Józsa Béla Athenaeum nem kevesebb, mint 10 uj könyvvel szerepel, melyeket mult számaink egyikében felsoroltunk. A Móricz Zsigmond-könyvkiadó Erdei Ferencnek a Magyar Társadalom cimü tanulmányával, Illyés Gyulának Honfoglalók között cimü dunántuli riportsorozatával és Nagy István: „A kövérek százada" cimü elbeszélésével, a Lepage-cég Petőfi Összes Müvei-vel jelentkezik. Azonkivül szerepelnek kiadványaikkal a Kommunista-, a Szociáldemokrata Párt kiadói, az EMKE, a Méhkas, a román kiadok közül pedig a Cartea Rusa.*

## Uj munkásvédelmi törvény

BUKAREST, junius 15. A hivatalos lap 120-ik számában a társadalombiztositásügyi minisztérium uj munkásvédelmi törvénye jelent meg. Az uj törvény a dolgozó munkás baleset elleni védelméről szól és a következőket tartalmazza:

1. A munkástömegek ismeretterjesztő előadások, füzetek, kiállitások, képek stb. utján való felvilágositása a balesetek elkerülése céljából.

2. A társadalombiztositásügyi minisztérium által előirt biztonsági szabályok alkalmazásának gyakorlati ellenőrzése.

3. A baleseteket okozó körülmények tüzetes kivizsgálása a felelősség megállapitása és a törvényes megtorlások alkalmazása céljából.

4. A különböző munkásszervezetek és állami intézmények közötti kapcsolat megteremtése az óvintézkedések egységesitése céljából és

5. ugyanebből a célból a külföldi hasonló intézményekkel való kapcsolatok kiépitése, valamint egyéb intézkedések foganatositása a munka közben előfordulható balesetek megelőzésére.

Ennek az ügyosztálynak a vezetését egy különleges képesitésü és gyakorlattal rendelkező szakemberre bizzák.

Ez az ügyosztály eddig nem müködött kielégitő módon és az ujjászervezés, amely ennek a hivatalnak szélesebb hatáskört és több függetlenséget biztosit, lehetőséget nyujt arra, hogy hivatását megfelelő módon töltse be.

## Gyüjtsünk gyógynövényeket!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A hosszu éves háboru igen nehéz, sőt sokszor megoldhatatlan feladatok elé állitotta az egész égügyet azzal, hogy az ásványi és állati eredetü nyersanyagok hiánya miatt a legfontosabb gyógyszerek közül sok nem kapható. Kénytelenek tehát az orvosok olyan gyógyszereket rendelni, melyek növényekből állithatók elő. A gyógyászati szempontból fontos növények — gyógynövények — gyüjtése ezenkivül még egy fontos szociális célt is szolgál, hogy a gyüjtők, akik a munka könnyüsége miatt öregek és gyermekek is lehetnek, megfelelő szorgalommal a rendes napszámnál jóval többet megkereshetnek, ha a szedett áru szép és betartják az előirásokat.

Azok a hatóanyagok, amik a gyógynövényeket értékessé teszik, a gumókban, hagymákban, gyökerekben, a levélben, virágban, termésben, vagy a „herbá"-ban van (ezalatt a növény földfeletti részét értjük virágzó állapotban), de lehet az egész növényben, pl. az anyarozs, vagy fagyöngy

### A szedés ideje

ezek szerint változó. A gyökérféléket ősszel, a nedvkeringés megszünése után, vagy tavasszal, a nedvkeringés megindulása előtt szedjük, kivéve az erdei pajzsika gyökértörzsét, amit juniustól augusztusig kell gyüjteni. A herbák, levelek, virágok termése, gyüjtése növényenkint változóan egész őszig tart.

A gyüjtés módja gyökérféléknél a kiásás, a herbákat lehet kézzel szedni, de ha egy tömegben sok van, célszerübb kaszálni, vagy sarlózni. A leveleket egyenkint kézzel vagy osztva szedjük (fosztásnál a szárat alól megfogjuk és egy rántással az összes levél lejön). A termések gyüjtése apró magoknál kendőre rázással, nagyobbaknál egyenkint történik. A leszedett növényt össze kell gyüjteni és pedig a gyökereket, herbákat, leveleket, terméseket zsákokba, a virágokat azonban legjobb kosarakba rakni, mert nem törnek ugy össze. Vigyázni kell arra is, hogy a növény be ne fülledjen ezért hosszabb szállitásnál időnként ki kell teriteni levegőzni. A mérges növények szedésénél a legnagyobb óvatosság szükséges, ezért azokat a gyerekek nem szedhetik és szedés után a felnőttek is mossanak alaposan kezet.

A gyüjtők az összeszedett növényt a beváltókhoz viszik, akik a megfelelő szakludással és berendezéssel megszáritják azokat. Igy lesz a gyógynövényből „drog", azaz piacképes kész száraz áru, amit a beváltók a gyárakhoz, nagykereskedőkhöz juttatnak. Célszerü, ha a gyüjtők mielőbb munkához látnak, a legközelebbi beváltótól utasitásokat kérnek, mert igy fáradságuk nem lesz hiábavaló, t. i. keresett növényt szedhetnek olyan formában, ahogy azt a piac felveszi.

Az alábbiakban felsorolok néhány olyan növényt, amiben

### kereslet mutatkozik,

tehát érdemes a gyüjtésükkel foglalkozni. Levelek közül a ziliz, vagy fehérmályva, piros gyüszüvirág (igen keresett), borsmenta, fodormenta, zsálya. Herbák közül az üröm, ezerjófü, mezei zsurló, pemetefü, kakukfü. Virágok közül székfü (igen keresett), erdei mályva, cickafarkkóró, bodza, hárs, ökörfarkkóró. Termések közül az ánizs, édeskömény, koriander, feketemustár magok, boróka, feketeáfonya, bodza bogyók, tölgymakk. Különleges növények közül az anyarozs, (igen mérges) és tölgyfazuzmó. Gyökerek közül szappangyökér, ziliz vagy fehérmályva, nadragulya (igen mérges) erdei pajzsika és édes gyökér.

Az árak kilónkint és nyersen 200—3000 lej között változók a kereslet nagysága, a szedés és szárítással járó munka, valamint a növény kényessége szerint. Például a székfüvirág kilója 4—500 lej.

E néhány ismertető sorral azt kivántam elérni, hogy a mai időkben annyira fontos és nélkülözhetetlen gyógyszerek készitéséhez a közönség minél nagyobb része járuljon hozzá a szükséges nyersanyagok összeszedésével, de ugyanakkor jussanak keresethez azok is, akiknek a megélhetése másként nem lenne biztositva.

*Dr. Deáky Lóránd*



## Apróhirdetések

### Adás-vétel

VESZEK perzsa-, szmirna- és argaman szőnyegeket, nagyobb gobelin képeket, szelon- és asztalteritőket, kristályokat, értékes porcellán dísztárgyakat, lepedőket és ezüst evőeszközöket. Kapható nálam párnába való fosztott libatoll. Rottenberg, Timár-utca 10. 8327

VESZEK ócska ruhát, fehérnemüt, cipőt. Szabadság-tér 12, Rácz. 8310

„TERNO" vásárol, elad ócska butort, ócska ruhát, szőnyeget a legolcsóbbtól a legfinomabb perzsáig, ágynemüt, fehérnemüt, porszivógépet, mérlegeket és mindennemü ócskaságokat. Postakert-utca 3, üzlethelyiség. 8145

DINAMÓ volt- és ampermérőkoszoruk, csiszoló motorok, famegmunkáló gépek, tüzifa aprítógép, acélsodrony drót, porszivók kaphatók Gépkereskedelmi iroda, Timár-utca 20. 9049

ELADÓ ház, mely áll 2 üzlet, 3 szoba, konyha, gyümölcsös kertből. Kajántói-ut 119. 8610

HASZNALT ruhát, fehérnemüt veszek, eladok. Balázs, Unió-utca 12. 8586

BÉLYEGGYÜJTEMÉNYT, bélyegritkaságot, blokkokat darabonkint is megveszek. Szentegyház-utca 1, II. 5. 8667

UJ ablakok, ócska ajtók, ablakok eladók. Árpád-ut 13. 8708

VÖRÖSRÉZLEMEZT, vörösrézfürdőhengert, öntöttvas radiátort veszek. Árpád-ut 13. 8708

220 vagy 440 Voltos egyenáramu motorért 380 Voltos váltóáramu motort cserélek. 1 drb. 10 HP, 1 drb. 20 HP motor eladó. Radák-utca 4, villanyszerelő üzlet. Telefon 502. 8678

OSZLOPKÁLYHA teljesen jó állapotban eladó. Dohány-utca 23. 8691

EGY tárogató eladó. Villamosmü, Szász. 8632

DIESEL motort 35—80 lóerőig és „Record" hajlógépet veszek. Sorbán, Hunyadi tér 13. 8660

JÓKARBAN lévő táskairógépet, karikahajós Singer varrógépet megvételre keresek. Ajánlatokat „Tanárnő" jeligére a kiadóba kérek. 8703

EGY drb. kéthengeres Ganz gyártmányu benzinmotor eladó 10 HP. Inar-utca 1. 8701

ÉTTERMI berendezést és felszerelést keresünk jókarban lévőt, kantinunk részére. Ády harisnyagyár. Telefon 472. 3697

ELADÓ mély gyermekkocsi, 2 drb. pólyahuzat. Cim a kiadóban. 8682

KERTIFU sürgősen eladó. Dónát-ut 84. Értekezhetni Jókai-utca 5, emeleten. 3707

JÓ állapotban lévő fehér szekrény eladó. Cim a kiadóban. 8733

HARISNYA körkötőgépet megvételre keresek, esetleg bérbe vennék. Baruch, Apáca-utca 26, Páll villa I. Este 6 óra után. 8713

ELADÓ 2 netz-függöny, 1 perzsaszőnyeg, 1 világosszürke férfiöltöny. Érdeklődni, Mikó-utca 4, portásnál. 8657

HARMAS szekrény, férfiszoba garnitura, fotelek, szekrények, székek, asztalok és többféle butorok eladók. Benedek, Timár-utca 14. 8733

ELADÓ egy 20 HP és egy 10 HP benzinmotor cséplésre és egy férfi kerékpár. Gyarmathi-utca 6. 8734

HALÓK, szalongarniturák, iróasztalok, szekrények, 6 személyes ezüst evőeszköz stb. kaphatók Kanyarónál az üzletben Kossuth Lajos-utca 14. 8740

ELADÓ süllyesztett „Singer" varrógép, cilinder, susztergép, táska irógép. Kossuth Lajos-utca 7. „Szerény" üzletben. 8741

ELADÓK egy 5-ös számu vizipumpa, csiszoló-motorok és egyéb villamossági cikkek. Irógépek, kartoló gépekre acél szallag. Tordai-ut 24. Kereskedelmi iroda. 8650

DIÓFURNIROS háló, konyhabutorok és sezlonok stb. olcsón eladók. Deák Ferenc-utca 24, asztalosnál. 8744

UJ, kétszemélyes sezlon olcsón eladó. Csákány-utca 67. 8743

STRAFSZEKER eladó. Rákóczi-ut 66. 8745

BELGA csincsilla, angora süldők, nagyok, különböző szinekben eladók ketreccel is. Monostori-ut 42. 8719

EGY iker sportkocsi, egy sötétkék férfi ruha, teniszütő eladó. Horea-utca 8. I. em. ajtó 2. 8748

MODERN konyhabutorok eladók. Mócok-utja 55, asztalosnál. 8751

ELADÓ padlódeszka, csatorna, tégla, ajtók, ablakok. Csákány-utca 70. 8747

ELADÓ egy levegőkompresszor, nagy autópumpa, permetező gép, 0.5 villany motor, kombinált konyhaszekrény, férfi télcipő, sibakancs, patefon erősitő. Értekezni Alkony-utca 32. 8758

MODERN gyermek sportkocsi eladó. Herepei-utca 10. 8711

FEHÉR mély gyerekkocsi eladó. Heltai-utca 26. 8713

ELADOK olcsón: 720-as cséplőgarnitura, 6 hengeres „Opel" benzinmotor, üzemképes. gummis gépszij 25 cm. széles. 12 m. hosszu nagy vizmentes ponyva, karikahajós Singer varrógép, vaságy sodronnyal. Megtekinthető Kovács-utca 16. 8762

MINDENFÉLE használt ruhát és fehérnemüt veszek és eladok. Beszterce, I. C. Bratianu-utca 21. 8666

GYEREKÁGY, rózsaszin, zománcozott szétszedhető 48.000 lejért kapható „Libertasnál" Deák Ferenc-utca 40. 8508

## Alkalmazást kaphat

SÜRGÖSEN keresek faszivógázmotorhoz munkaerőt. Csak szakember jelentkezzen. Cim a kiadóban. 8682

BACAUBAN ujonnan megnyiló szanatórium részére keresek sürgősen altatásban jártas mütősnőt, szülésznőt, házvezetőnőt, szobaleányt jó fizetéssel. Dr. Vadász, Kolozsvár, Döbrentei-utca 7. 8706

LAKÁST, világitást adok megbizható gyermektelen házaspárnak házmesteri teendőkért. Csakis jó bizonyitványokkal birók jelentkezzenek. „Kertes ház" jeligére adják be cimüket a kiadóba. 8703

HÁZVEZETŐNŐT, ki ilyen minőségben már volt, vagy önállóan vezetett jobb háztartást, felvesz Rottenberg, Timár-utca 10. 8720

TIZENNÉGY-tizenhatéves mindenest élelmiszerüzletbe azonnal felvesz Dr. Bodorné, Szamos-utca 4. 8724

APOLÓNŐT keresek könnyebb beteg mellé, ki vidékre is jönne. Jelentkezni 12 és 2 óra között, Szürke nővérek otthona, Bernáthné, Rákóczi-ut 39. 8726

GARANCIAKÉPES pénzbeszedőt keresünk. Róm. kat. Egyházközség gazdasági hivatala, Szabadság-tér 15. Délelőtt 10—12. 8746

EGY tüzőnőt keresünk azonnali belépésre Dózsa György-utca 11. Stanfeld. 8856

SÜRGÖSEN keresek faszivógázmotorhoz gépészt. Csak szakember jelentkezzen. Cim a kiadóban. 8756

MINDENEST azonnali belépésre keresek (jó bánásmód). Jelentkezni 1-től 4-ig Govrikné, Berde Mózes-utca 3, II. em. 8876

GYAKORLATTAL biró leányt háztartásba 15-re felvesz Kalmár festéküzlet, Deák Ferenc-utca 25. 8717

FÜSZER- és vegyesáru kereskedéshez pénzes társat keresek. Iparengedélyem van. Cim a kiadóban. 8761

## Alkalmazást keres

SZAKÁCSNŐI állást keresek azonnali belépésre. Hosszu-utca 33. 8705

TEXTIL-, szövet- és divatkereskedősegéd állást keres „Állandó" jeligére. 8686

HÁZHOZ megyek varrni felsőruhát, fehérnemüt, gyerekruhát. „Javitást" is jeligére. 8725

JÓ családból való deportált lány pénztárnoki vagy kiszolgáló állást keres. Cim a kiadóban. 8727

GYÜMÖLCSÖS gondozását, felügyeletét, gyümölcstermő vidéken vállalom. Levelet kiadóba kérek „Méhész" jeligére. 8731

JÓMEGJELENÉSÜ fiatal asszony házvezetőnőnek elmenne izr. fiatalemberhez. Cim: Galamb-utca 20, 5—6-ig. 8735

MOSÁST, vasalást vállalok lakásomon. Szabadság-tér 10, II. em. ajtó 17. 8736

## Ingatlan-lakás

HÁZASTELEK Budai Nagy Antal-utcában, azonnal beköltözhető lakással sürgősen eladó. Szaniszló, Tordai-ut 2. 8637

HELYBEN pálinkafőzde teljes felszereléssel, épülettel együtt sürgősen eladó. Szaniszló, Tordai-ut 2. 8637

Mindennemü **kereskedelmi áru- és butorszállitást** helyben és vidéken vállal az **„EXPRESS"** **szállitási vállalat.** Iroda: Horea-ut 34. Telep: Szent István-ut 33—35. Telefon: 474

# SPORTÉLET

## Elutazott Kolozsvár válogatottja

### A felépült Mészáros is játszani fog Bukarestben

KOLOZSVAR, junius 15. Kolozsvár válogatott labdarugó csapata pénteken reggel a Rapid-vonattal elutazott a fővárosba, ahol másodizben fog megküzdeni az *Athanasiu*-kupáért Bukarest válogatott együttesével. Ezalkalommal, — a társegyesületek jogos kívánságainak megfelelően — *Kolozsvár szineit nemcsak egyedül a K. M. S. E. képviseli, mint az emlékezetes bukaresti 1:1 gólaránnyal végződött mérkőzésen.*

A válogatottban szerepet kapnak *Csiki* (Haggibbor), a CFR-ből nemrégiben távozott kitünő fedezetjátékos, valamint Hódi, a CFR gyors és erős fizikumu játékosa, aki az egyedül számbavehető jobbszélső ma Kolozsváron.

*Opata* Zoltán edző vezetésével a következő játékosok utaztak el: *Márki, Szaniszló II., Vass, Csiki, Páll, Perényi, Mészáros, Hódi, Kovács IV., Bonyhádi, Radnai, Kovács V.* és *Bálint.* A csapattal a fővárosba utazott még *Botos* József, a KMSE labdarugó szakosztályának elnöke, *Kovács* Béla szaktanácsadó és *Pop-Imreh* László, az OSP kolozsvári szervezetének főtitkára.

A kolozsvári közönség az együttestől a legjobb eredményt várja. *A mérkőzésről telefontudósitás alapján lapunk keddi számában részleteket közlünk.*

## A zsilvölgyi bányászválogatott ma mutatkozik be Kolozsváron

KOLOZSVAR, junius 16. A CFR és a Dermata labdarugó szakosztályának vezetői igen érdekes hétvégi sportmüsorról gondoskodtak. Vasuti mühelyeink és börgyári üzemünk munkáscsapatai szombaton és vasárnap a zsilvölgyi bányászválogatottal mérkőznek. A Zsilvölgyében a labdarugósport mindig igen magas szinvonalon volt és a petrozsényi együttes félelmetes ellenfele volt a legnagyobb bukaresti csapatoknak is. *A zsilvölgyi bányamunkások központjaiban a háboru alatt sem csökkent a sporttevékenység és ennek bizonyitéka, hogy a Kolozsváron ma délután bemutatkozó zsilvölgyi bányászcsapat legutóbb 5:1 arányban győzött a Craiova FC ellen, amely viszont a Rapidot verte meg 4:1-re.* Ennek az eredménynek az alapján tehát érthető az az érdeklődés, amely a hétvégi mérkőzések iránt nyilvánul meg a kolozsvári közönség körében.

A labdarugó müsor igy alakul: ma, *szombaton délután fél 5 órai* kezdettel Haggibbor—CFR „öregfiuk", utána *6 órakor* CFR—Zsilvölgyi bányászválogatott.

*Vasárnap délután 3 órai kezdettel* K. K. A. S. E.—CFR ifjusági mérkőzés, *fél 5 órai kezdettel* KMSE—Dermata „öregfiuk" és *6 órai kezdettel* Dermata SC—Zsilvölgyi bányászválogatott.

### A KMSE egyesületközi uszóversenye

*A KMSE uszószakosztálya holnap, vasárnap délután 3 órai kezdettel a városi sétatéri strandfürdő versenymedencéjében egyesületközi uszóversenyt rendez a tömegsport további fejlesztését tartva szem előtt. Kéri a különféle csoportokba tartozó versenyzőket, hogy irásbeli nevezéseiket szombaton délután 6 óráig juttassák el a strandfürdőben lévő KMSE-megbizottakhoz.*

### RÖVID SPORTHIREK

*A KMSE kerékpáros szakosztálya holnap, vasárnap kirándulást rendez a kolozsi sósfürdőhöz. Indulás reggel 6 órakor a Deák Ferenc-utca 11 alatti KMSE székház elől. A turára a Dermata összes kerékpárosait és a társegyesületek tagjait szeretettel meghivja Balla István csoportvezető.*

*Az elmult vasárnap két kolozsvári labdarugó együttes vendégszerepelt a Szamosvölgyében. A CFR Désen fölényes játékban 7:1 arányban győzött a DSE ellen Mureşan (3), Nyári (2) és Székely (2) góljaival. A désiek egyetlen góljukat 11-esből érték el. A Dermata vegyes csapata Szamosujváron az ujraalakult Spártával mérkőzött és 3:3 (2:1) arányban döntetlenül végzett. A Spárta igen jó, fejlődésképes együttes. Góllövők: Moldovan II. (2) és Moldovan I., illetve Szász, Gecző és Binder.*

*A CFR ökölvivói holnap, vasárnap Tordán mérkőznek a város legjobb versenyzőivel. Ma délután 4 órakor a Baritiu gimnázium Malom-utcai tornatermében a CFR ökölvivók még egy edzést rendeznek az elindulás előtt.*

A HAGGIBBOR FELHIVÁSA. Vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel uszóverseny lesz a strandon. Minden uszónk és vizipólózónk jelenjék meg, mert e verseny után megkapják szabadjegyeiket. A Haggibbor vezetősége 20-án, szerdán délután 6 órakor az Unió-utca 6 alatt rendkivüli gyülést tart, amelyre minden vezetőségi tagot meghivnak.

---

SAROKHÁZ, Szentistván-ut és Hajdu-utca 2. sarok, eladó. Értekezni Szentegyház-utca 1. II. emeleti iroda. 8634

LELÉPÉSSEL 1 szoba előszoba konyha, fél hold gyümölcsös, konyhakert kiadó. Cim: Kajántói-ut 127. 8760

ELADÓ házhely a kardosfalvi vámnál. Érdeklődni ugyanott. Gr.

KIS családi ház és egy gyümölcsös sürgősen eladó. Érdeklődni Reguly-utca 2. 8728

KÖZPONTBAN 2—3 szobás, komfortos lakást keresek butorral vagy anélkül. Déri—Deheleanuné Józsa Béla Athenaeum, Jókai-utca 2, I. em. 8780

ELADÓ: Vágóhid mellett négy szoba üzletes ház, 10,000.000. Dermata körül egy szoba, konyha, kert 4,000.000. Iris mellett kettő szoba, konyha 3,000.000. Györgyfalvi-uton kettő szoba, konyha tágas udvarral 6,000.000. Monostori-uton 4 szoba komfort, külön 2×2 és 2×1 szoba konyha két utcára nyiló ház, 19,000.000. Központban szép gyümölcsös, bekeritve viz- villannyal 1,700.000. Állomás mellett 4 szoba, konyha, üzletes ház 12,000.000. Raktárnak alkalmas nagy telek állomás mellett 10,000.000 lejért. Megvételre keresek kisebb-nagyobb családi és üzletes házakat. Istók ingatlanforgalmi iroda Deák Ferenc-utca 11.

KIADÓ egy raktárhelyiség. Horea-ut 48, ajtó 2. 8765

ELADÓ ház, Endre Király-utca 33. szám alatt, 2 szoba konyha, mellékhelyiségek, gyümölcsös. Értekezni Torda, Str. Ratiu 52. 8715

## Különfélék

ZÖLDSÉGFÉLÉKET és gyümölcsöt, élő és vágott baromfit, libazsirt szállitunk gyorsan és pontosan a napi áron. Kissmann Benzin, Arad Str. Matei Corvin 6.

KÉZITÁSKÁKAT bármilyen hozott szövet, vászonanyagból elegáns kivitelben készitek, ugyanott irógéppel magyarnyelvü másolást olcsón vállalok. Kölcsei-utca 2. 8685

SÜRGÖSEN eladó házak: Horea-uton beköltözhető lakással, négy üzlethelyiséggel. Teleky-utcában beköltözhető lakással, üzem helyiséggel. Központban beköltözhető ultramodern lakással, üzlethelyiséggel. Pékség üzemben, lakásokkal. Györgyfalvi-uton családi ház. Ezenkivül több ház és telek. Butorozott szobákat keresek jól fizető ügyfeleimnek. Átadó központban 6 szobából álló helyiség. Irodának vagy banknak megfelelő. „Express" iroda, Dózsa György-utca 6. 8755

BAROSS-utcai bombasérült házamat, rendbehozás ellenében bérbeadnám. Értekezni Magyar-utca 3. Ugyanott zongorámat bérbe adnám. 8759

FIGYELEM! A napokban 2 drb (Karier) galamb fekete és téglasárga, kirepült. Megtalálója jutalomban részesül Görögtemplom-utca 11. 8744

OLCSÓN szállitunk vasuttól-vasuthoz, vidékről-vidékre, háztól-házig árut, anyagot, butort. Széchenyi-tér 20. 9069

MÉHEK kezelését vállalom. Mihályi Kálmán, Kolozsvár, Cukorgyár-utca 15. 8757

FIGYELEM! Felhivom az autó- és géptulajdonosok figyelmét, hogy a Budai Nagy Antal-utca 122 szám alatt autóhütő szakszerü javitását és mindennemü autogénhegesztést vállalok. Sürgős esetben a hütő- és benzintartály le és felszerelését helyben végzem. Tisztelettel Dudás János. 8763

FELKÉREM azon személyt, aki mult héten Fekete cipőüzletéből, Bólyai-utca, tévedésből más férficipőt vitt el, hozza vissza azonnal, mert bár ismerem személyét, de nem tudom a lakcimét. 8714

PIANINÓ bérbeadó. Cim a kiadóhivatalban. 8718

ELVESZETT Raditz Ilona névre szóló ideiglenes leckelap. Kérem megtalálóját leadni Horea-ut 5, I. 9. alá. A leckelap semmis. 8676

ELCSERÉLNÉM Atilla-ut környéki 1 szobás összkomfortos modern villa-lakásomat 2—3 szobás összkomfortossal. Ajánlatokat „Megegyezés" jeligére kérek a kiadóba. 8832

BUDAPESTRE utazom 16-án. Mindenféle megbizást vállalok Madách-utca 17. 8648

KÉREM Hitter Ibolyát, közölje cimét volt kolleganőjével, Sz. N., a következő számban. 8702

ELVESZETT Salamon Lázár névre rendőrségi bejelentő és Zsidó Népközösségi tagsági igazolvány. Érvénytelenek. 8722

KÉREM azt az ismeretlent, aki levelet hozott Tarisznyástól és Monoszeztől, adja le a Világosság kiadóhivatalába. Gr.

BOMBÁZOTT épületek javitását, átépitését, számitását vállalja Koncz. Bartha Miklós-utca 10. 8724

KÖZÉPKORU független asszony megismerkedne 40—50 év körüli finom lelkü uriemberrel házasság céljából. „Megértő társat keresek" jeligére a kiadóba. 8838

BENTZE Sándor közgazdásznak a Kolozsvári Magyar Tudományegyetem Közgazdaságtudományi kara által kiállitott eredeti leckekönyve elveszett. Ezen okmány semmis. 8737

KÖZLÖM Sz. N. kolléganőmmel cimem: Hitter Ibolya Széchenyi-tér 39, II. em. 8739

2 SZOBÁS komfortos lakást keresek központban, lelépéssel. Ügynököt dijazok. Cim a kiadóban. 8738

NEGYEDHOLDAS gyümölcsös eladó. Tuzokmáli szöllőhegyen. Cim Vigyázó-utca 16. 8753

MENYASSZONYI ruha kölcsön kapható. Pata-utca 31. Kuzselné. 8716

ÁRUSZÁLLITÁST, költöztetéseket vállalok. Berde Mózes-utca 3, II. em. 8689

DIAMANT Izsó, Diamant János, Vajda Anikó exlibrissel ellátott, vagy bármely Diamant-könyvtárból származó könyvért darabonkint magas jutalmat kap az, aki visszahozza Majális-utca 46, Szegőhöz. Reggel 7—8 között. 8703

BÉLYEGGYÜJTEMÉNYEKET, tömegbélyeget bárkinél előnyösebben vásárolok. Dávid Ferenc-utca tizenkettő. 5545

**Kolozsfürdőre autóbuszon**

Kolozsfürdőre indul minden nap autóbusz:
reggel fél 9 órakor,
délután 2 órakor.

**Indulás a főposta hátamögötti autóbuszállomásról. — Jegyelővétel**

Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet, Kolozsvár. — Felelős vezető: Kiss Márton igazgató.